

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 9 d. Nr. 21RE3-154(AG3-133/25-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Lino Dagio (pranešėjas), Vaidos Paurienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjai A. L. (*duomenys neskelbtini*), Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atstovei Ž. R. (*duomenys neskelbtini*),

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos A. L. (*duomenys neskelbtini*) skundą dėl atsakovės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja A. L. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pareiškėja) 2023 m. rugsėjo 7 d. pateikė Komisijai skundą (toliau – ir skundas), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Atsakovė arba Administracija) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus (toliau – ir Skyrius) 2023 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. 2558 „Dėl permokos nustatymo“ (toliau – ir Sprendimas).

Skunde nurodyta, kad Pareiškėja 2023 m. rugsėjo 1 d. iš Atsakovės gavo pranešimą Nr. (28.1.7Mr)SSP-3745 „Dėl išmokos vaikui ir papildomai išmokos vaikui permokos“ (toliau – ir Raštas) kuriame buvo nurodyta, jog yra susidariusi 915,43 Eur permoka už išmokas vaikui, kurias Pareiškėja turi grąžinti ją mokėjusiai įstaigai. Rašte taip pat nurodyta, kad 2023 m. rugpjūčio 2 d. Danijos atsakinga institucija pateikė informaciją, jog Pareiškėjos vaiko M. Z. (*duomenys neskelbtini*) (gim. (*duomenys neskelbtini*)) tėvas J. Z. (*duomenys neskelbtini*) vykdė darbinę veiklą Danijoje, todėl laikotarpiu nuo 2021 m. vasario 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. jam buvo nustatyta teisė į išmoką vaikui. Skunde teigiama, kad J. Z. (*duomenys neskelbtini*) 2020 m. lapkričio mėnesį išvyko gyventi ir dirbti į Daniją ir Pareiškėja kartu su juo negyveno. Pasak Pareiškėjos, 2021 m. rugsėjo 1 d. buvo patvirtinta taikos sutartis dėl vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo, išlaikymo ir bendravimo su vaiku tvarkos. Pasikeitus vaiko gyvenamajai vietai, Pareiškėja kreipėsi dėl išmokos vaikui, nes nežinojo apie jokiais išmokas mokėtas Danijoje. Iš vaiko tėvo gaudavo tik vaiko išlaikymui skirtus pinigus. Vaiko tėvas teigė, kad nėra pildęs jokių dokumentų vaiko išmokoms gauti ir nėra jų gavęs.

Atsakovė atsiliepime nesutinka su Pareiškėjos Skundu ir prašo atmesti jį kaip nepagrįstą.

Atsiliepime Atsakovė nurodo, kad Pareiškėja 2021 m. rugsėjo 28 d. elektroniniu būdu pateikė du prašymus išmokoms vaikui gauti už sūnų M. Z. (*duomenys neskelbtini*), gim. (*duomenys neskelbtini*) (prašymą Nr. 15812, kuriuo buvo prašoma skirti išmoką vaikui nuo 2021 m. rugsėjo 6 d. ir prašymą Nr. 15813, kuriuo buvo prašoma skirti papildomai išmoką vaikui nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. vertinant

gaunamas pajamas, kai bendrai gyvenantys asmenys gauna socialinę pašalpą). Pareiškėja nurodė, kad yra asmuo, viena auginanti vaiką ir su vaiku gyvena deklaruotos gyvenamosios vietos adresu (*duomenys neskelbtini*), Šiauliuose. Taip pat pažymėjo, kad nei vienas iš vaiko tėvų negyvena, nedirba ar nevykdo savarankiškos veiklos kitoje Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės šalyje ar Šveicarijos Konfederacijoje. Prie prašymų Pareiškėja pridėjo 2021 m. rugpjūčio 31 d. Šiaulių apylinkės teismo nutartį, kuria M. Z. (*duomenys neskelbtini*) gyvenamoji vieta nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. nustatyta su Pareiškėja. Be to, 2021 m. rugsėjo 28 d. Pareiškėja el. paštu atsiuntė paaiškinimą, jog suklydo pildydama prašymus ir prašė skirti išmokas nuo teismo sprendimo dėl vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo įsigaliojimo datos, t. y. nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d..

Atsiliepime pažymima, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu (toliau – ir Įstatymas), Pareiškėjai 2021 m. spalio 1 d. sprendimu Nr. 20252 buvo skirta papildoma išmoka vaikui (nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d.) ir 2021 m. spalio 1 d. sprendimu Nr. 20254 – išmoka vaikui (nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2038 m. vasario 11 d.).

2022 m. balandžio 25 d. Pareiškėja pakeitė deklaruotą gyvenamąją vietą ir išvyko gyventi į Joniškio r. sav., todėl 2022 m. gegužės 13 d. Atsakovės sprendimais Nr. 11150 ir Nr. 11155 nuo 2022 m. gegužės 1 d. jai buvo nutrauktas išmokų vaikui mokėjimas.

Atsakovė teigia, kad 2023 m. kovo 20 d. per elektroninę socialinės apsaugos informacijos mainų sistemą (EESSI sistema, kurioje vyksta susirašinėjimas tarp ES valstybių narių (toliau – VN) institucijų išmokų šeimoms mokėjimo klausimais) iš Danijos kompetentingos įstaigos buvo gautas elektroninis struktūrizuotas dokumentas F001 „Prašymas nustatyti kompetenciją“, kuriame buvo nurodyta, kad jų įstaigoje gautas J. Z. (*duomenys neskelbtini*) (M. Z. (*duomenys neskelbtini*)) prašymas skirti išmokas šeimai, todėl buvo prašoma papildomos informacijos, siekiant nustatyti J. Z. (*duomenys neskelbtini*) teisę į išmoką Danijoje.

Atkreiptas dėmesys, kad Europos Sąjungos (toliau – ir ES) valstybių narių (toliau – ir VN) piliečiams, asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems ar dirbantiems vienoje iš ES VN, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau VN teisės aktai, bei jų šeimos nariams išmokos šeimai skiriamos vadovaujantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (toliau – ir Reglamentas 2004) ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 987/2009, nustatančiu Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (toliau – ir Reglamentas 2009). Pagal Reglamente 2004 taikoma sąvoka „šeimos narys“, reiškiančia, kad tai bet kuris asmuo, kuris šeimos nariu arba namų ūkio nariu nustatomas ar pripažįstamas teisės aktais, pagal kuriuos mokamos išmokos, t. y. kiekviena VN, vadovaudamasi savo šalies teisės aktais, nustato ar asmuo, kuris kreipiasi dėl išmokos už vaiką gyvenantį kitoje šalyje atitinka šią sąvoką.

Atsiliepime akcentuojama, kad pagal Reglamento 2004 68 straipsnio 1 dalies nuostatas, jei daugiau nei viena VN išmoka privalo mokėti skirtingu pagrindu, pirmenybę įgyja ta VN, kuri išmoka moka pagal darbo sutartį ar savarankiško darbo pagrindu. Vadovaujantis minėto straipsnio 2 dalimi, jei teisė į išmokas sutampa, išmoka mokama toje valstybėje, kurios teisės aktai pripažinti prioritetiniais (t. y. vieno iš tėvų darbo vietos valstybėje) ir kitoje VN išmokos mokėjimas sustabdomas. Jei gyvenamosios vietos valstybėje išmokos dydis yra didesnis, mokamas diferencinis priedas.

2023 m. balandžio 18 d. Atsakovė išsiuntė elektroninį struktūrizuotą dokumentą F002 „Atsakymas dėl kompetencijos nustatymo“, kuriame nurodė abiejų tėvų darbinės veiklos laikotarpius Lietuvoje bei informaciją dėl vaiko gyvenamosios vietos nustatymo.

2023 m. rugpjūčio 2 d. iš Danijos buvo gautas atsakymas, kuriame nurodyta, kad, atsižvelgdama į J. Z. (*duomenys neskelbtini*) darbo laikotarpį, Danijos įstaiga priėmė sprendimą dėl pirminės kompetencijos pagal Reglamento 2004 skirti išmoką nuo 2021 m. vasario 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d., išmokos dydis, skyrimo periodas ir mokėjimo dažnumas.

Atsižvelgiant į tai, kad aktualiu laikotarpiu, kai Pareiškėjai buvo mokamos išmokos vaikui (nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2022 m. gegužės 1 d.), pagal SODROS duomenų bazės išrašus nei Pareiškėja, nei Pareiškėjos vaiko tėvas J. Z. (*duomenys neskelbtini*) Lietuvoje darbinės veiklos nevykdė, Lietuvoje išmokos mokėtos gyvenamosios vietos pagrindu, o Danijoje šiuo laikotarpiu išmoka skirta darbinės veiklos pagrindu, todėl 2023 m. rugpjūčio 30 d. buvo priimtas skundžiamas Sprendimas dėl Lietuvoje mokėtos išmokos vaikui permokos nustatymo (915,43 Eur), nes tuo pačiu laikotarpiu už tą patį vaiką negali būti mokamos pilno dydžio išmokos iš kelių valstybių. Pareiškėja raštu buvo informuota apie prievolę šią permoką gražinti ją mokėjusiai įstaigai ir informuojant, jog negražinus permokos ar nesudarius susitarimo dėl šios permokos gražinimo dalimis, permoka bus išieškoma teismo tvarka.

Be to, Atsakovė atkreipia dėmesį, kad pati Pareiškėja savo skunde nurodo, jog 2020 m. lapkričio mėnesį vaiko tėvas išvyko gyventi ir dirbti į Daniją. Tačiau 2021 m. rugsėjo 28 d., teikdama prašymus išmokoms vaikui gauti, apie vaiko tėvo darbinę veiklą kitoje ES VN Pareiškėja nepateikė jokios informacijos, todėl prašymai buvo nagrinėjami tik vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais. Pažymima, kad Pareiškėja, pildydama 2021 m. rugsėjo 28 d. prašymus, patvirtino, jog pateikta informacija yra teisinga, bei išpareigojo, kad nusišypsusi ar pateikusi neteisingus duomenis, reikalingus išmokai skirti, permokos atveju, turės gražinti neteisėtai gautą išmokos sumą arba ji bus išieškota įstatymų nustatyta tvarka. Atsakovė, neturėdama kitokios informacijos, negalėjo imtis veiksmų, kreiptis į Danijos kompetentingą įstaigą dėl informacijos apie vaiko tėvo darbinę veiklą toje šalyje, jo teisę į išmoką, dėl ko būtų išvengta permokos susidarymo. Akivaizdu, jog Pareiškėja skunde pateikia neteisingą informaciją, jog, vaiko tėvo teigimu, jis niekada jokių išmokų negavo ir nepildė jokių dokumentų joms gauti. Kartu Atsakovė pažymi, kad iš Pareiškėjos prie skundo pridėto banko išrašo matyti, jog vaiko tėvas nuo 2021 m. gruodžio mėn. vaiko išlaikymui pradėjo mokėti ženkliai didesnę sumą (po 250 Eur) nei nuspręsta 2021 m. rugpjūčio 31 d. Šiaulių apylinkės teismo nutartyje, todėl daro prielaidą, kad kartu su alimentais galimai buvo pervedama išmoka, gaunama Danijoje.

Paminėtų aplinkybių kontekste Atsakovė nurodo, kad Reglamento 2004 10 straipsnyje numatyta, jog Reglamentas negali nei suteikti, nei išsaugoti teisės gauti kelias tos pačios rūšies išmokas už vieną ir tą patį laikotarpį, o vadovaujantis Įstatymo 20 straipsniu, išmokos permokos išskaitymas galimas tik iš išmokos gavėjo, nes nukreipti permokos išieškojimo į kitą asmenį galimybės nėra. Kadangi nuo 2022 m. gegužės 1 d. Pareiškėjai išmoka vaikui mokama Joniškio savivaldybėje, permokos išskaitymas nėra galimas, Pareiškėja susidariusią 915,43 Eur permoką turi gražinti Atsakovei.

Be to, Atsakovė mano, jog Pareiškėjos skundas apskritai neturėtų būti nagrinėjamas Komisijoje, o administracinio ginčo byla turėtų būti nutraukta. Atsiliepime cituojama Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, tuo atveju, kai skundo priėmimo nagrinėti stadijoje akivaizdu, kad skundžiamas aktas ar veiksmas jokių teisinių pasekmių nesukelia, ir jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu, skundą galima atsisakyti priimti nagrinėti, o skundą priėmus nagrinėti, administracinę bylą nutraukti kaip nepriskirtiną administraciniams teismams, kadangi nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir skundo tenkinimo atveju, asmens teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis. Tokio pobūdžio raštas, kuriame pateikiama tik informacija, neatitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje keliamų reikalavimų nei savo turiniu, nei forma, todėl jis negali būti laikomas individualiu administraciniu aktu. Dėl to Atsakovė teigia, kad skundžiamas Sprendimas yra tik procedūrinis tarpinis dokumentas, reikalingas pateikti Pareiškėjai rašytinį nurodymą dėl permokos gražinimo geranoriškai, informuojant, jog, priešingu atveju, permoka bus išieškoma teismo tvarka, kur Pareiškėja ir turėtų teisę ginčyti Atsakovės nustatytą permoką visa apimti ar iš dalies. Pareiškėjai

nesutikus tai padaryti, ginčas dėl permokos, kaip savarankiškas ginčas, būtų nagrinėjamas atskira teismine tvarka.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 2 straipsnio 1 dalimi, Komisija ikiteismine tvarka nagrinėja skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. IAGNTĮ 5 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, jog Komisija, nagrinėdama skundus, žalos atlyginimo klausimų nesprenžia, tai reiškia, kad Komisijai nėra priskirta spręsti jokių ginčų dėl žalos atlyginimo/įpareigojimo šią žalą atlyginti.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. rugpjūčio 30 d. sprendimo Nr. 2558 „Dėl permokos nustatymo“ (minėta, toliau – ir Sprendimas), kuriuo nustatyta 915,43 Eur išmokos vaikui permoka ir reikalaujama Pareiškėjos tą permoką sugrąžinti Administracijai (b. l. 3-4).

Rašytiniais bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėja Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui (minėta, toliau – ir Skyrius) 2021 m. rugsėjo 28 d. elektroniniu būdu pateikė du Prašymus gauti išmokas – išmoką vaikui ir papildomą išmoką vaikui (toliau kartu – ir Išmokos) nuo 2021 m. rugsėjo 6 d. gauti už sūnų M. Z. (*duomenys neskelbtini*), gimusį (*duomenys neskelbtini*) metais (toliau kartu – ir Prašymai; b. l. 25-29; 30-34). Prašymuose Pareiškėja nurodė, kad yra asmuo, vienas auginantis vaiką, kad su vaiku gyvena deklaruotos gyvenamosios vietos adresu, (*duomenys neskelbtini*), Šiauliuose, patvirtino, kad nei vienas iš vaiko tėvų negyvena, nedirba ar nevykdo savarankiškos veiklos kitoje Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės (toliau – ir EEE) šalyje, ar Šveicarijos Konfederacijoje. Kartu su Prašymais Pareiškėja Skyriui pateikė ir Šiaulių apylinkės teismo 2021 m. rugpjūčio 31 d. nutartį (b. l. 38-39), kuria buvo patvirtinta vaiko motinos – Pareiškėjos ir vaiko tėvo – J. Z. (*duomenys neskelbtini*), 2021 m. rugpjūčio 26 d. sudaryta taikos sutartis, be kita ko, nustatant, kad jų sūnaus – M. Z. (*duomenys neskelbtini*), gyvenamoji vieta yra su motina – Pareiškėja, o vaiko tėvas – J. Z. (*duomenys neskelbtini*), įsipareigoja nuo sutarties sudarymo dienos iki vaiko pilnametystės mokėti po 100 Eur kas mėnesį vaiko išlaikymui, išlaikymo sumą kasmet indeksuojant teisės aktų nustatyta tvarka. Tą pačią dieną Pareiškėja patikslino savo Prašymus, prašydama skirti Išmokas nuo minėto teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, t. y. nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d.

Išnagrinėjęs gautus Prašymus, Skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu (minėta, toliau – ir Įstatymas) bei Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimu Nr.801 (toliau – ir Nuostatai), 2021 m. spalio 1 d. sprendimu Nr. 20252 skyrė Pareiškėjai papildomą išmoką vaikui laikotarpiui nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d., o tos pačios dienos sprendimu Nr. 20254 skyrė išmoką vaikui iki 18 metų laikotarpiui nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2038 m. vasario 11 d. (b. l. 42; 43).

Taip pat iš bylos duomenų nustatyta, kad nuo 2022 m. balandžio 25 d. Pareiškėja kartu su vaiku pakeitė gyvenamąją vietą ir išvyko gyventi į Joniškio rajono savivaldybę (b. l. 44), todėl Skyrius 2022 m. gegužės 13 d. priimtais sprendimais „Dėl išmokos mokėjimo nutraukimo“ Nr. 11150 ir Nr. 11155 nuo 2022 m. gegužės 1 d. nutraukė Išmokų Pareiškėjai mokėjimą, vadovaujantis Įstatymo 15 straipsnio 2 d dalimi, kai išmokos gavėjas persikelia gyventi į kitą savivaldybę (b. l. 45; 46).

Atsiliepime ir Komisijos posėdyje Atsakovės atstovė nurodė, kad 2023 m. kovo 20 d. per elektroninę socialinės apsaugos informacijos mainų sistemą (EESSI sistema) Skyrius iš Danijos kompetentingos įstaigos gavo elektroninį struktūrizuotą dokumentą F001 – Prašymas nustatyti kompetenciją. Šiuo dokumentu buvo pranešta, kad Danijos kompetentinga įstaiga 2022 m. birželio 9

d. gavo J. Z. (*duomenys neskelbtini*) (M. Z. (*duomenys neskelbtini*) tėvo) prašymą skirti išmokas šeimai bei prašoma papildomos informacijos dėl J. Z. (*duomenys neskelbtini*) teisės į išmoką nustatymo Danijoje (b. l. 48-55). Skyrius 2023 m. balandžio 18 d. per EESSI sistemą Danijos kompetentingai įstaigai pateikė struktūrizuotą dokumentą F002 – Atsakymą dėl kompetencijos nustatymo, nurodydamas abiejų tėvų – Pareiškėjos ir vaiko tėvo J. Z. (*duomenys neskelbtini*), darbinės veiklos laikotarpius Lietuvoje, informavo, kad vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su motina (Pareiškėja), kad Šiaulių miesto savivaldybė išmokas mokėjo nuo 2021 m. rugpjūčio 1 d. iki 2022 m. balandžio 30 d. (b. l. 60-66).

Atsiliepime Atsakovė nurodė, kad 2023 m. rugpjūčio 2 d. iš Danijos gavo elektroninį struktūrizuotą dokumentą F002 – Atsakymas dėl kompetencijos nustatymo, kuriame nurodyta, jog Danijos kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į J. Z. (*duomenys neskelbtini*) darbo laikotarpį Danijoje (2021-02-01 – 2022-08-31), priėmė sprendimą dėl pirminės kompetencijos pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 68 straipsnį skirti išmoką J. Z. (*duomenys neskelbtini*) už vaiką M. Z. (*duomenys neskelbtini*) laikotarpiu nuo 2021 m. vasario 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. (b. l. 67-74). Iš atsiliepimo galima suprasti, kad Skyrius, gavęs minėtą elektroninį struktūrizuotą dokumentą F002 iš Danijos kompetentingos įstaigos, sprendė, jog Pareiškėjai Išmokos laikotarpiu nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2022 m. gegužės 1 d. buvo mokėtos neteisėtai, nes tuo laikotarpiu pagal SODROS duomenis nei Pareiškėja, nei vaiko tėvas J. Z. (*duomenys neskelbtini*) Lietuvoje darbinės veiklos nevykdė, bet tuo laiku J. Z. (*duomenys neskelbtini*) dirbinę veiklą vykdė Danijoje, dėl ko būtent jam laikotarpiui nuo 2021 m. vasario 1 d. iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. Danijos kompetentinga įstaiga nustatė teisę į išmoką vaikui.

Taigi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 Dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 68 straipsnio 2 dalimi, nustatančia, kad tuo pačiu laikotarpiu už tą patį vaiką negali būti mokamos pilno dydžio išmokos iš kelių valstybių ir pirmenybę mokėti išmokas turi ta valstybė, kurioje tėvai ar vienas iš tėvų vykdo darbinę veiklą ir gyvena vaikas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymu, Skyrius priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo nustatė 915,43 Eur dydžio Pareiškėjai Išmokų permoką už laikotarpį nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2022 m. balandžio mėn. Apie priimtą Sprendimą Pareiškėja buvo informuota 2023 m. rugsėjo 1 d. Skyriaus raštu Nr. (28.1.7 Mr)SSP-3745 (minėta, toliau – ir Raštas; b. l. 88-89), kuriuo, be kita ko, Pareiškėjai pranešta apie jos prievolę grąžinti Išmokas mokėjusiam Skyriui 915,43 Eur permoką arba susitarti dėl permokos grąžinimo dalimis – priešingu atveju, permoka bus išieškoma teismine tvarka.

Skundžiamu Sprendimu ir Raštu, yra išreikšta viešojo administravimo subjekto valia konkretaus asmens atžvilgiu – nustatyta suma pinigų, nurodant Pareiškėjai ją grąžinti visą iškart arba susitarti dėl grąžinimo dalimis, taip pat įvardintos ir grėšiančios pasekmės, jei Pareiškėja nevykdys Skyriaus nurodymo geranoriškai. Todėl Komisija atmeta Atsakovės atsiliepime ir Komisijos posėdyje išdėstytus argumentus, teigiant, kad Sprendimas, kurį Pareiškėja skundu prašo panaikinti, yra tik procedūrinis informacinio pobūdžio dokumentas, negalintis būti nagrinėjimo objektu Komisijoje. Šiuo aspektu Komisija konstatuoja, kad skundžiamas Sprendimas ir Raštas (toliau kartu – ir Sprendimas) sudaro vientisą administracinį sprendimą, kuriuo modifikuojamos atitinkamos Pareiškėjos teisės ir nustatomos jai pareigos, todėl šiame sprendime Komisija kartu vertins abiejų minimų dokumentų teisėtumą tiek teisiniu, tiek faktiniu požiūriu.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas (minėta, toliau – ir Įstatymas; ginčui aktuali redakcija galiojanti nuo 2023 m. balandžio 1 d.), Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimu Nr.801 (minėta, toliau – ir Nuostatai; ginčui aktuali redakcija galiojanti nuo 2023 m. balandžio 28 d.) bei 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.

883/2004 Dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (minėta, toliau – ir Reglamentas 2004), o taip pat ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ).

Šiame sprendime Komisija, atsižvelgdama į nagrinėjamą skundą ir jame suformuluotą reikalavimą, apibrėžtą keliamo ginčo dalyką, neanalizuos Skyriaus 2021 m. spalio 1 d. priimtų sprendimų Nr. 20252 ir Nr. 20254, kuriais Pareiškėjai buvo skirtos Išmokos, teisėtumo ir pagrįstumo aspektais, tuo labiau, kad tokio pobūdžio klausimų ginčo šalys šioje byloje ir nekelia. Kita vertus, nagrinėjamo ginčo atveju būtina nustatyti, ar Sprendimo priėmimo metu egzistavo teisinis ir faktinis pagrindas Atsakovei konstatuoti, kad Išmokos atitinkamu laikotarpiu Pareiškėjai buvo mokėtos neteisėtai ir reikalaujama jas gražinti.

Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad išmokos vaikams – vienkartinės ir periodinės išmokos, skiriamos ir mokamos šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka. Taigi, minėtų išmokų ir atitinkamai Įstatymo paskirtis – be kita ko, užtikrinti finansinę paramą šeimoms, auginančioms vaikus ar įvaikius, ir vaikams, netekusiems tėvų globos (1 straipsnio 1 dalis). Todėl kiekvienu atveju įgaliojimai Atsakovės institucijai sprendžiant klausimą dėl permokos išieškojimo iš asmens, būtina išsamiai, atidžiai ir rūpestingai nustatyti visas reikšmingas aplinkybes ir jų pagrindu priimti motyvuotą ir pagrįstą sprendimą, užtikrinus, be kita ko, suinteresuoto asmens (kitų šeimos narių – pvz. vaiko tėvo) teisę pateikti savo paaiškinimus dėl susiklosčiusios situacijos, galimybė teikti atitinkamus duomenis ir įrodymus, ir pan.

Kaip šiame sprendime jau minėta, Skyrius skundžiamą Sprendimą grindė Reglamento 2004 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:02004R0883-20140101>) 68 straipsnio 2 dalyje nurodytu pagrindu, konstatuodamas, kad Pareiškėjai neteisėtai buvo mokėtos Išmokos atitinkamu laikotarpiu, nes tuo pačiu laikotarpiu ji gavo išmokas už tą patį vaiką kitoje ES valstybėje, t. y. Danijoje.

Pirmiausia dėl Atsakovės nustatyto teisinio pagrindo susigrąžinti permokėtas Išmokas iš Pareiškėjos atkreiptinas dėmesys, kad Reglamento 2004 68 straipsnis tokio teisės ir proceso nereglamentuoja. Reglamento 2004 68 straipsnis nustato pirmenybines taisykles, kai išmokos tuo pačiu laikotarpiu ir tiems patiems šeimos nariams priklauso pagal daugiau kaip vienos VN teisės aktus, o to paties straipsnio 2 dalis, kuria rėmėsi Skyrius, nustato, kad jeigu teisės į išmokas sutampa, išmokos šeimai mokamos pagal tuos teisės aktus, kurie buvo pripažinti prioritetiniais pagal 1 dalies nuostatas. Pagal kitą, pirmajam prieštaraujantį, teisės aktą arba aktus priklausančių išmokų šeimai mokėjimas sustabdomas mokant tik pirmajame teisės akte numatyto dydžio išmoką, o už ją viršijančią sumą prireikus mokamas diferencinis priedas. Tačiau už vaikus, kurie, kai teisės į atitinkamą išmoką yra įgytos tik gyvenamosios vietos pagrindu, gyvena kitoje valstybėje narėje, toks diferencinis priedas neturi būti mokamas.

Taigi, aptartos nuostatos kalba tik apie išmokų mokėjimą skirtingose valstybėse pagal Reglamento 2004 68 straipsnio 1 dalyje nustatą prioritetinę tvarką, o taip pat išmokų, paskirtų pagal VN teisės aktus, kurie buvo taikomi ne pagal prioritetines taisykles, mokėjimo sustabdymą bei diferencinio priedo mokėjimą šeimai, jei tų pačių išmokų dydžiai pagal skirtingų valstybių teisės aktus skiriasi.

Šioje byloje nėra ginčo dėl to, kad Pareiškėja, teikdama Prašymus, būtų nurodžiusi neteisingus duomenis ar nepateikusi reikiamų dokumentų. Kadangi 2021 m. spalio 1 d. Skyriaus sprendimais Nr. 20252 ir Nr. 20254 (toliau kartu – ir Skyriaus sprendimai) Išmokos Pareiškėjai buvo paskirtos ir atitinkamą laikotarpį mokamos, nėra pagrindo abejoti, kad Prašymų pateikimo ir Skyriaus sprendimų priėmimo metu Pareiškėja turėjo teisę į konkrečias Išmokas. Kita vertus, Skyrius skundžiamame Sprendime konstatavo, jog Išmokos Pareiškėjai buvo mokamos neteisėtai. Komisija negali pritarti tokiam teiginiui, nes jis neturi nei teisinio nei faktinio pagrindimo. Vien tai, kad Pareiškėja laikotarpiu nuo 2021 rugpjūčio 31 d. iki 2023 m. gegužės 1 d. darbinės veiklos Lietuvoje nevykdė, o Danijos kompetentinga įstaiga nustatė teisę į išmokas vaiko tėvui – J. Z. (*duomenys neskelbtini*), savaime

nepaneigia vaiko motinos – Pareiškėjos, Skyriaus sprendimų priėmimo metu egzistavusios teisės į Išmokas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Tokiu atveju, kai skirtingose ES valstybėse pagal tų valstybių teisės aktus yra pripažįstama vieno ir kito iš tėvų teisė į išmokas už tą patį vaiką, aktualus tampa išmokų mokėjimo prioriteto klausimas, kurio išsprendimas lemia, kuriam vienam iš tėvų ir kuri VN pirmumo teise teiks tas išmokas. Galima situacija, kai išmokomis šeimai nesinaudoja asmuo, kuriam jos turėtų būti teikiamos šeimos nariams išlaikyti, tokiu atveju kompetentinga įstaiga savo teisinius įsipareigojimus vykdo mokėdama tas išmokas fiziniam ar juridiniam asmeniui, faktiškai išlaikančiam šeimos narius, jų gyvenamosios valstybės narės įstaigos arba jų gyvenamosios valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos šiuo tikslu paskirtos institucijos ar įstaigos agentūros prašymu ir jai tarpininkaujant (Reglamento 2004 68a straipsnis). Tai reiškia, kad jei J.Z. (*duomenys neskelbtini*) nebūtų Danijos kompetentingai įstaigai teikęs prašymo dėl išmokų – atitinkamas išmokas vis tiek gautų Pareiškėja, su kuria gyvena vaikas, iš valstybės pagal pirmenybines taisykles.

Šioje byloje nustatyta, kad susiklosčiusi situacija dėl vaiko tėvo darbinės veiklos Danijoje aktualiui laikotarpiu Atsakovės įgaliotai institucijai nebuvo žinoma. Visgi, Komisijos nuomone, tam, kad Danijos kompetentingos įstaigos prioritetas mokėti išmokas buvo nustatytas praėjus reikšmingam laiko tarpui nuo Išmokų Pareiškėjai paskyrimo ir išmokėjimo, galėjo turėti įtakos ir viešojo administravimo institucijos nepakankamai atidus ir rūpestingas funkcijų atlikimas, kontrolės nebuvimas, todėl visos naštos perkėlimas dėl susiklosčiusios situacijos Pareiškėjai negali būti vertinamas kaip atitinkantis teisingumo ir proporcingumo principus.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra ne sykį pažymėjęs, kad viešojo administravimo institucijoms, yra keliami, be kita ko, Viešojo administravimo įstatymo nustatyti reikalavimai, *inter alia* šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinta pareiga vadovautis viešojo administravimo principais (įstatymų viršenybės, objektyvumo, proporcingumo ir kt.), taip pat šio įstatymo 8 straipsnyje (atitinka dabar galiojančio VAĮ 10 straipsnio redakciją) nustatyta pareiga priimamus individualius administracinius aktus pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomas priemones motyvuoti. Be to, šios institucijos yra saistomos ir gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012, 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A143-816/2014).

Įvertinus nagrinėjamo atvejo aplinkybes ir aptartas teisinių nuostatų turinį, Komisija sprendžia, kad Atsakovės nurodytas teisinis pagrindas (Reglamento 2004 68 straipsnio 2 dalis ir Įstatymas, nenurodant konkrečių teisinių nuostatų) nėra pakankamas, jog pagrįstų Skyriaus Sprendime suformuluotą reikalavimą Pareiškėjai grąžinti Išmokų permoką. Vien dėl teisinio pagrįstumo trūkumų skundžiamas Sprendimas negali būti pripažintas teisėtu, nes neatitinka VAĮ 10 straipsnyje numatytų tokiame dokumente keliamų reikalavimų.

Komisijos posėdyje Atsakovės atstovė iš esmės pripažino, kad Įstatymo 20 straipsnis reglamentuoja išmokų permokėjimą ir išskaitymą iš jų, išmokų neišmokėjimą, nors akivaizdu, kad Pareiškėjos atveju priimant skundžiamą Sprendimą šiuos nuostatos nebuvo taikomos nei juridiniu nei faktiniu aspektu.

Taigi, Įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad išmokos gavėjas privalo pranešti savivaldybės administracijai apie šio įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas aplinkybes, turinčias įtakos išmokų dydžiui ar mokėjimui, ne vėliau kaip per mėnesį nuo dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie šių aplinkybių atsiradimą. Nuostatų 12 punkte yra nurodyta, kokius dokumentus turi

pateikti ir kokius duomenis, atsižvelgiant į aplinkybes, lemiančias asmens teisę į išmoką, turi nurodyti asmuo, kreipdamasis į atitinkamos savivaldybės administraciją dėl išmokos vaikui skyrimo. Pagal Įstatymo 22 straipsnį asmenys, kurie kreipiasi dėl išmokų ir kurie jas gauna privalo: 1) pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią asmens teisę gauti išmokas, ir būtinus išmokoms gauti dokumentus; 2) sudaryti socialiniams darbuotojams, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ir (ar) kitiems darbuotojams galimybę tikrinti jų gyvenimo sąlygas; 3) išmokas naudoti pagal jų tikslinę paskirtį. Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad, jeigu asmenys kreipdamiesi dėl išmokos pateikia neteisingus duomenis, reikalingus išmokai skirti, arba per mėnesį nepraneša apie atsiradusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į išmoką arba jos dydžiui, ir dėl to permokama išmoka, permokėta suma gražinama arba išskaičiuojama iš išmokos gavėjui pagal šį įstatymą priklausančių išmokų savivaldybės administracijos sprendimu. Be kita ko, to paties straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, jeigu išmokos mokėjimas išmokos gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma negražinta arba neišskaičiuota, likęs įsiskolinimas, išmokos gavėjui ir savivaldybės administracijai susitarus bei sudarius sutartį dėl permokėtos išmokos sumos gražinimo, gražinamas per sutartyje nustatytą laikotarpį, o jiems nesusitarus, išieškomas teismo tvarka, jeigu su išieškojimu susijusios administravimo išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

Nuostatų 27.12 papunktyje nustatyta, kad savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą skirti išmokas išskaičiuoja iš išmokų, mokamų pagal Išmokų vaikams įstatymą, dėl gavėjo kaltės permokėta išmokos suma, kol ji bus visa išskaičiuota. Jeigu išmokos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma negražinta arba neišskaičiuota, išmokos gavėjas bei savivaldybės administracija susitaria ir sudaro sutartį dėl permokėtos išmokos sumos gražinimo, o nesusitarus negražinta ar neišskaičiuota permokėta išmokos suma išieškoma teismo tvarka, jeigu, įvertinus savivaldybės administracijos specialistų, atliekančių veiksmus dėl išmokos permokos išieškojimo teismo tvarka, darbo valandinį įkainį, veiksams atlikti skiriamą darbo laiką ir su šiais veiksmais susijusias kitas išmokų vaikams administravimo išlaidas, su išieškojimu susijusios administravimo išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

Iš aukščiau aptarto teisinio reglamentavimo matyti, kad išmokų gavėjas privalo pateikti teisingą informaciją ir pranešti reikšmingas aplinkybes, turinčias įtakos išmokai gauti. Už teisingų duomenų pateikimą yra atsakingas pats išmokos gavėjas. Nagrinėjamu atveju Pareiškėja šią savo pareigą patvirtino savo Prašymuose.

Iš to, kas paminėta, akivaizdu, kad būtina prielaida bei sąlyga įgaliotos įstaigos teisei priimti sprendimus dėl permokėtų išmokų sumų išieškojimo iš jas gavusio asmens – nustatymas, jog šias išmokas gavęs asmuo kaltas dėl permokos susidarymo. Nurodytos sąlygos – asmens kaltės – buvimas turi būti itin atidžiai ir rūpestingai įvertintas, atsižvelgiant ne tik į objektyvias aplinkybes, dėl kurių susidarė atitinkama socialinio draudimo išmokų permoka ar asmens elgesio objektyvius požymius, tačiau ir asmens elgesio subjektyvaus pobūdžio aplinkybes, kurios, be kita ko, apsprendžiamos ir tokių asmenį individualizuojančių savybių, kaip amžius, išsilavinimas, patirtis ir pan. (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. rugsėjo 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1324-502/2015).

Įstatymo 24 straipsnio 1 punktą nustato, kad savivaldybių administracijos turi teisę apklausti asmenis, kurie kreipiasi dėl šio įstatymo nustatytų išmokų ar kurie jas gauna, tikrinti jų pateiktus dokumentus ir reikalauti papildomos informacijos, įrodančios jų teisę gauti šio įstatymo nustatytas išmokas. Tačiau Komisijos posėdyje Pareiškėja patvirtino, kad įgaliotos įstaigos darbuotojai Išmokų gavimo, mokėjimo ar kitais klausimais iki skundžiamo Sprendimo priėmimo jos neapklausė, papildomų duomenų ar dokumentų pateikti neprašė.

Aptartų aplinkybių kontekste paminėtina, kad įgyvendindama priskirtą kompetenciją permokėtų išmokų sumų išieškojimo srityje ir sprendama klausimą dėl galimybės išieškoti išmokų permoką ne teismo tvarka, įgaliota institucija privalo užtikrinti tinkamą procedūrą – turi būti

užtikrinama, jog bus nustatytos ir tinkamai bei išsamiai iširtos visos reikšmingos aplinkybės, taip pat pateiktas asmens, kurio teisėms ir pareigoms priimamas sprendimas turi įtakos, nurodytų gynybos argumentų motyvuotas įvertinimas, o priimti sprendimai, turintys įtakos asmenų teisėms bei pareigoms, bus motyvuoti bei pagrįsti objektyviais duomenimis. Net ir nustatius išmokų gavėjo kaltę, t. y. nustatius Įstatyme ir Nuostatuose numatytą būtiną sąlygą, kuriai esant Įstatymas suteikia įgaliojimus spręsti klausimą dėl permokos išieškojimo iš ją gavusio asmens, tai neatleidžia įgaliotos institucijos nuo pareigos minėtą klausimą spręsti atsižvelgiant į konkrečią susiklosčiusią situaciją, užtikrinant, be kita ko, kad taikoma poveikio priemonė – permokos išieškojimas – būtų proporcinga, nepažeistų vaiko, dėl kurio ir buvo mokamos išmokos, interesų.

Atsižvelgiant į aptartą ginčui aktualų teisinį reglamentavimą bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimus, nagrinėjamu atveju tam, kad būtų teisėtas reikalavimas dėl permokos gražinimo, visų pirma, Skyrius turėjo nustatyti (įrodyti) Pareiškėjos kaltę. Kaltė turėjo būti nustatoma atsižvelgiant į tai, kada Pareiškėja sužinojo, galėjo ar turėjo sužinoti apie tai, kad vaiko tėvui J. Z. (*duomenys neskelbtini*) kitoje valstybėje – Danijoje, yra paskirta (-os) ir (ar) mokamos išmokos už vaiką, ar pati Pareiškėja gavo tas išmokas mokėtas Danijoje, t. y. į aplinkybes, turinčias įtakos Skyriaus Išmokų mokėjimui, nes Reglamento 2004 10 straipsnyje numatyta, jog šis reglamentas nesuteikia ir neišsaugo teisės gauti kelias tos pačios rūšies išmokas už vieną ir tą patį privalomojo draudimo laikotarpį.

Pareiškėja Komisijos posėdyje nurodė, kad su vaiko tėvu J. Z. (*duomenys neskelbtini*) nei dabar, nei anksčiau kartu negyveno, bendro ūkio nevedė, kur ir kada dirbo, ar gyveno vaiko tėvas 2021–2022 metais nežinojo, J. Z. (*duomenys neskelbtini*) vaiko išlaikymui mokėjo iš pradžių po 100 Eur per mėnesį, o nuo 2022 m. sausio mėn. po 250 Eur, jokių kitų papildomų išmokų vaiko tėvas jai nemokėjo, kad jam būtų mokamos kažkokios išmokos kitoje VN nesakė, o apie J. Z. (*duomenys neskelbtini*) Danijoje už vaiką paskirtas išmokas sužinojo tik iš skundžiamo Sprendimo. Atsakovė Komisijai nepateikė jokių duomenų, kurie leistų abejoti Pareiškėjos argumentais, todėl nėra pagrindo juos atmesti. Kita vertus, Pareiškėjos parodymai neprieštaruoja kitiems byloje surinktiems rašytiniams įrodymams.

Pirmiausia pažymėtina, kad skunde Pareiškėja klaidingai nurodė, jog vaiko tėvas nuo 2020 metų gyvena ir dirba Danijoje. Iš SODROS duomenų matyti, kad 2020 metais J. Z. (*duomenys neskelbtini*) dirbo Lietuvoje (b. l. 58), o Danijoje pradėjo dirbti tik 2021 m. vasario 1 d. ir dirbo iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. (b. l. 74). Tai leidžia teigti, kad Pareiškėja nežinojo realios situacijos, susijusios su vaiko tėvo darbine veikla ir gyvenamąja vieta. Be to, iš Danijos kompetentingos įstaigos pateikto elektroninio struktūrizuoto dokumento F001 (b. l. 48) matyti, kad prašymą dėl išmokų Danijos įstaigai J. Z. (*duomenys neskelbtini*) pateikė tik 2022 m. birželio 9 d. – tada, kai Skyrius Išmokų mokėjimą Pareiškėjai jau buvo nutraukęs, nes Pareiškėja išsikėlė gyventi į kitą savivaldybę. Iš gauto elektroninio struktūrizuoto dokumento F002 – Atsakymo dėl kompetencijos nustatymo (b. l. 67), nustatyta, kad sprendimas dėl teisės J. Z. (*duomenys neskelbtini*) gauti išmokas iš Danijos kompetentingos įstaigos buvo priimtas tik 2023 m. liepos 26 d. Aptarti faktiniai duomenys patvirtina, kad tuo pačiu laikotarpiu – nuo 2021 m. rugpjūčio 31 d. iki 2022 m. gegužės 1 d., kai Skyrius Pareiškėjai mokėjo paskirtas Išmokas, nei Pareiškėja, nei J. Z. (*duomenys neskelbtini*) tokių pat išmokų iš Danijos kompetentingos įstaigos gauti negalėjo, vadinasi, Pareiškėjai nebuvo jokių prielaidų laiku pranešti Atsakovei apie vaiko tėvui mokamas tapačias išmokas kitoje VN. Todėl skundžiamame Sprendime nurodytas pagrindas, kad A. L. (*duomenys neskelbtini*) permokos laikotarpiu (2021 m. rugpjūtis–2022 m. balandis) gavo išmokas kitose ES valstybėse, yra nepagrįsta.

Šiame kontekste akcentuotina, kad paminėtos Pareiškėjo nurodytos aplinkybės administraciniame procese Atsakovės atsakingų pareigūnų nebuvo nustatinėjamos ir tiriamos. Pareiškėjai adresuotame Rašte net neaptariama Pareiškėjos kaltė dėl susidariusios permokos, todėl Skyriaus reikalavimas Pareiškėjai gražinti Išmokas vaikui nesuderinamas su teisingumo, proporcingumo ir gero administravimo principais. Komisijos vertinimu, ne dėl Pareiškėjos netinkamų

veiksmų susidarė vaiko Išmokos permoka, kurią Atsakovė reikalauja Pareiškėjos gražinti. Taigi, nagrinėjamu atveju individualus teisės aktas, kuriame būtų nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas tinkamas teisinis pagrindas, kuriuo Skyrius rėmėsi priimdamas Sprendimą dėl permokos susigrąžinimo iš Pareiškėjos, nebuvo priimtas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Atsakovė, nustatydamą Pareiškėjai prievolę gražinti 915,43 Eur dydžio permoką, nenustatė ir nevertino visų reikšmingų aplinkybių, administracinės procedūros eigoje elgėsi nepakankami atidžiai ir rūpestingai, neužtikrino Pareiškėjos teisės pateikti savo poziciją ir įrodymus, ir priėmė aktualaus teisinio reglamentavimo neatitinkantį Sprendimą, kuris negali būti paliktas galioti ir dėl to naikintinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2023 m. rugpjūčio 30 d. sprendimą Nr. 2558 „Dėl permokos nustatymo“ ir 2023 m. rugsėjo 1 d. raštą Nr. (28.1.7 Mr)SSP-3745.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė